

INVAZIVNE STRANE VRSTE U MOM KRAJU

*Pripremio: Nikola Milošević učenik
OŠ "Branko Božović" Odeljenje: VIII-3*

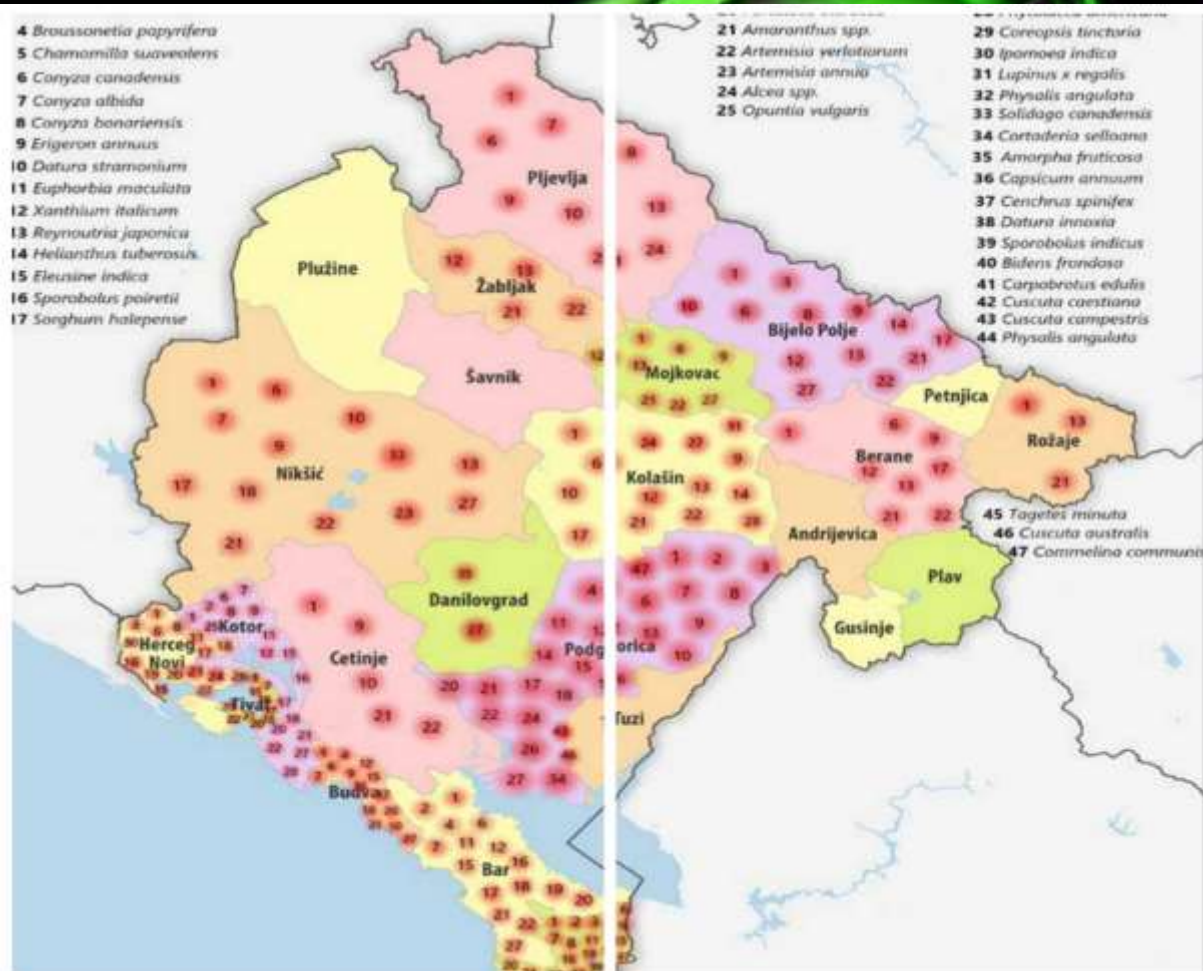
STRANE I INVAZIVNE VRSTE BILJAKA U CRNOJ GORI

ŠTA SU INVAZIVNE STRANE VRSTE?

STRANA (ALOHTONA) vrsta je svaka vrsta koja je ljudskim djelovanjem unešena u novo područje koje je van granica njenog

prirodnog staništa. Ukoliko počne da se širi na neko drugo neposredno okruženje, prirodnim putem ili potpomognuto ljudskim

aktivnostima, to se naziva sekundarnim rasprostranjenjem.

KINESKI PELIN (Artemisia verlotiorum)

Lokalitet: Tivat- nalazi se u šumi nedaleko od naselja Dumidran. Raste na sunčanim toplim umjereno vlažnim zemljištima

Kineski pelin (Artemisia verlotiorum Lamotte) je višegodišnja zeljasta biljka iz porodice (Asteraceae). Stabljika je uspravna, jednostavna, čvrsta, dlakava, visoka do 2 m visine.

JAPANSKI TROSKOT (*Reynoutria japonica*)

Lokalitet: Podgorica, nalazi se na Skalinama, na obali rijeke Morače. Često ga možemo naći pored puteva, divljih deponija, ali i u centru gradova

Japanski troskot vodi porijeklo iz Azije, a u Evropu i Ameriku prenesen je krajem 19. veka.

Japanski troskot je invazivna vrsta koja pričinjava velike štete i sve više se širi. Najčešće prolazi neopaženo kao da nismo svjesni koliko je problematično njeno suzbijanje i koliko košta popravljnje svega što uništi.

Višegodišnja je biljna vrsta koja ima jednogodišnje stabljike. Svake godine razvijaju se nove biljke. Stabljika može da naraste u visinu od jedog do tri metra. Listovi su veliki, ovalni dugi do 10 centimetara i široki 10 centimetara sa šiljastim vrhom. Intenzivno cveta bjeličastim cvetićima sakupljenim u metlicu tokom septembra.

AMBROZIJA (*Ambrosia artemisiifolia*)

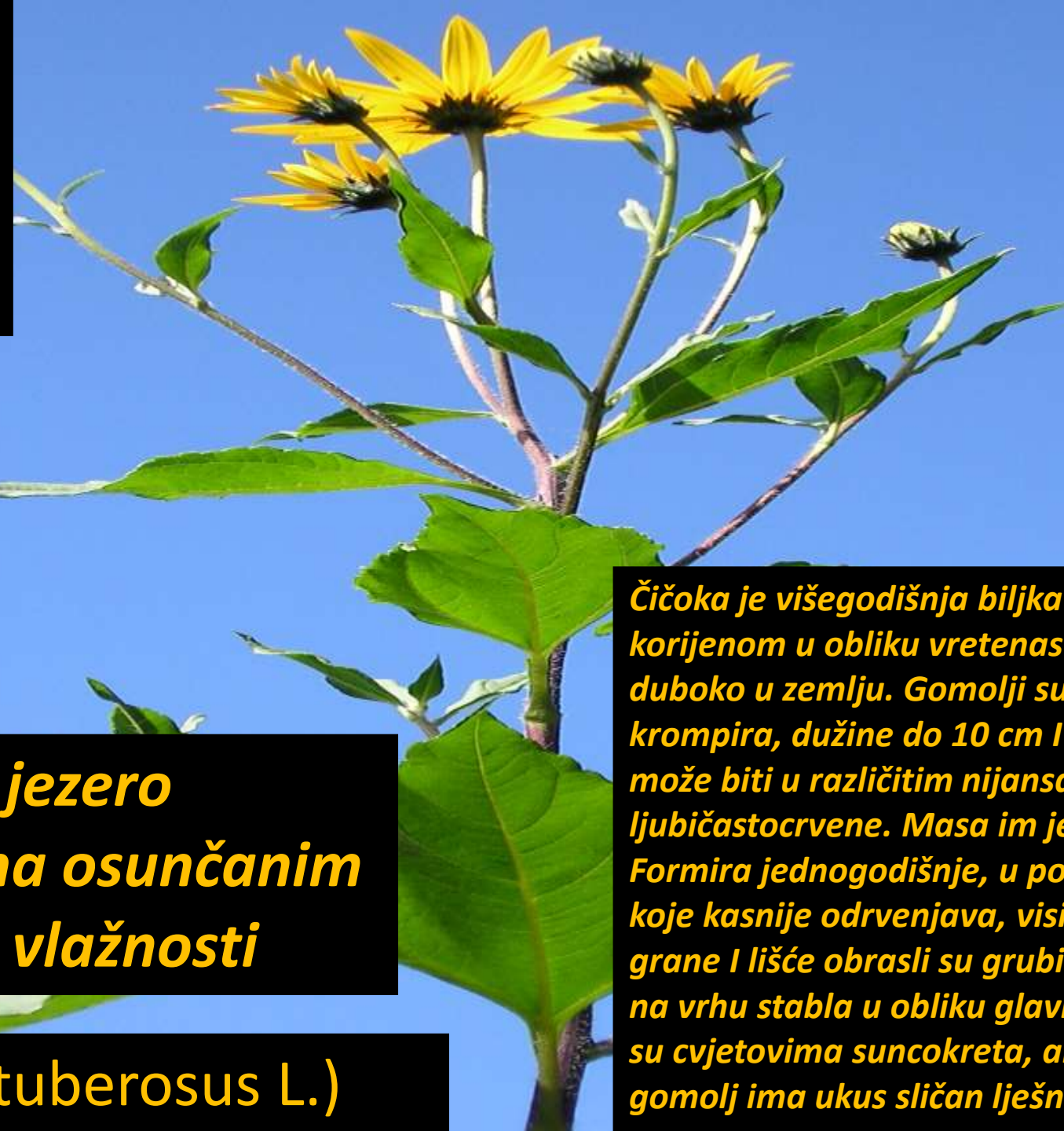

Ambrozija je jednogodišnja biljka visine od 100 do 150 cm, sa »dlakavim« listovima, razgranata u gornjem dijelu. Jedna biljka može da proizvede više miliona zrnaca polena, i više desetina hiljada sjemenki. Sjeme je izuzetno otporno, i u poljskim uslovima može da bude sposobno za klijanje i posle trideset godina. Ambrozija je neverovatno otporna biljka kojoj pogoduje suva klima i otvoren prostor.

Ambrozija je jednogodišnja korovska biljka, koja niče polovinom aprila. Cvjeta u kasno leto i jesen, a od početka jula do ranih mrazeva proizvodi polen, koji zapravo stvara najviše problema ljudima

Lokalitet: Podgorica, Zagorič

Čičoka (*Helianthus tuberosus* L.)
je trajna zeljasta biljka iz
porodice glavočika (*Asteraceae*).
Stabljika je uspravna i dlakava, u
gornjem dijelu razgranata,
naraste jako visoko, čak i preko 3
metra.

Lokalitet: Skadasko jezero
najčešće se nalazi na osunčanim
mjestima sa manje vlažnosti

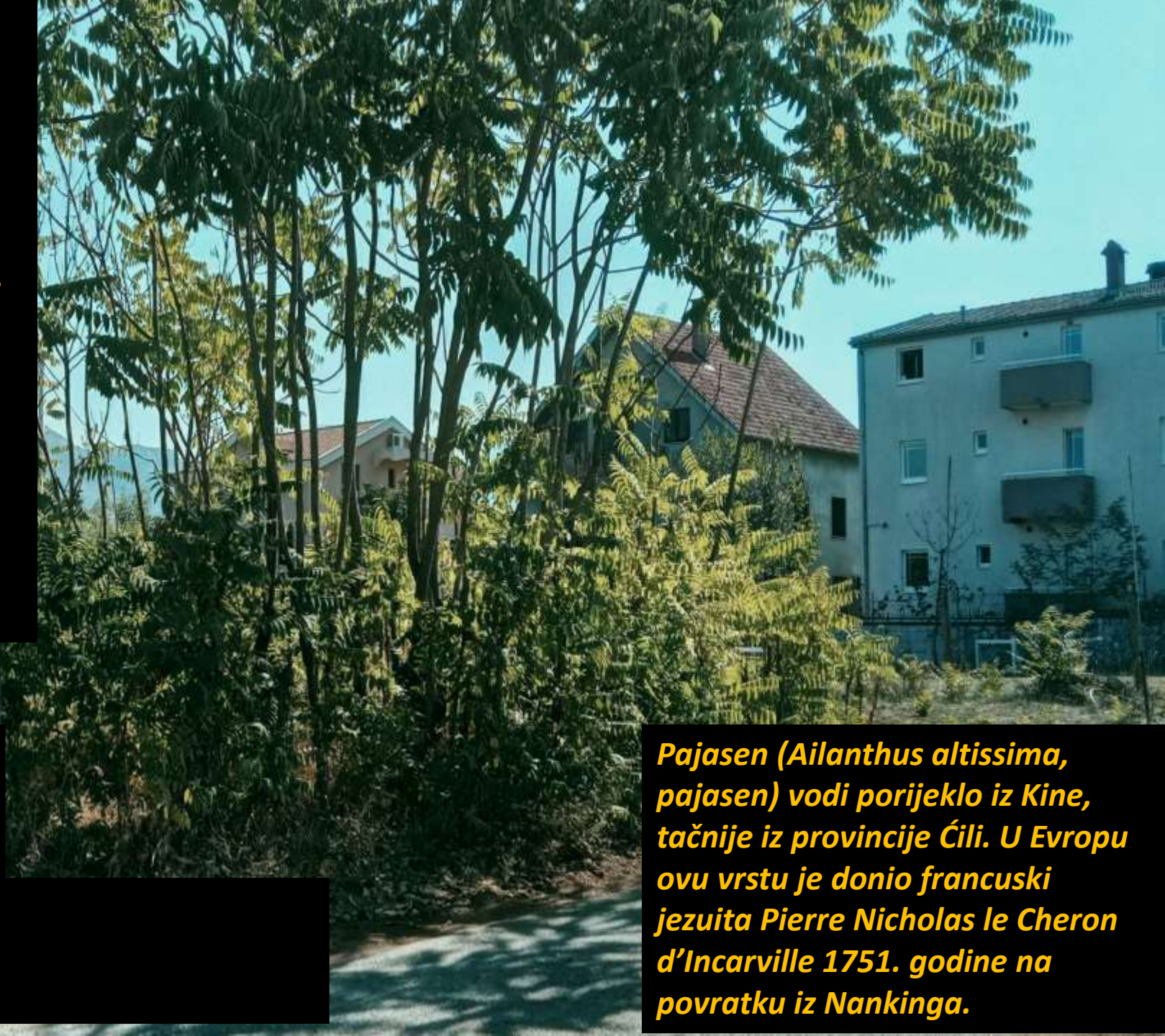
Čičoka (*Helianthus tuberosus* L.)

Čičoka je višegodišnja biljka sa dobro razvijenim
korijenom u obliku vretenastih gomolja, koji prodire
duboko u zemlju. Gomolji su slični su krtolama
krompira, dužine do 10 cm i širine 5-7 cm, boja im
može biti u različitim nijansama, od bijele do
ljubičastocrvene. Masa im je od 10 do 100 g.
Formira jednogodišnje, u početku zeljasto stablo,
koje kasnije odrvenjava, visine 1,5-3,5 m. Stablo,
grane i lišće obrasli su grubim dlačicama. Cvjetovi su
na vrhu stabla u obliku glavice, žute su boje i slični
su cvjetovima suncokreta, ali su znatno sitniji. Sirov
gomolj ima ukus sličan lješnicima, a skuhan artičoki.

Drvo je srednje visine I pravilne, rijetke, kišobranaste krošnje. Može se prepoznati po jarko crvenim listovima u jesen I metličastim cvastima sitnih, žučkastih cvjetova. Biljka je dvodoma, što znači da se razlikuju muške I ženske jedinke. Muški cvjetovi su upadljiviji nego ženski, a karakteriše ih I neprijatan miris. Razmnožava se na više načina. Jedno dobro razvijeno stablo godišnje proizvede više od 300.000 sjemenki koje izrazito lako kličaju. Oprašivanje se može vršiti putem insekata ili vjetrom. Širi se I izdancima iz korijenovog sistema koji se pojavljuju I na 20 metara udaljenosti od matičnog stabla.

Lokalitet: Podgorica, Zagorič, nalazi se na livadama u šumama na mjestima sa srednjom vlažnosti zemlje

Pajasen (Ailanthus altissima)

Pajasen (Ailanthus altissima, pajasen) vodi porijeklo iz Kine, tačnije iz provincije Čili. U Evropu ovu vrstu je donio francuski jezuita Pierre Nicholas le Cheron d'Incarville 1751. godine na povratku iz Nankinga.

Svilenica (Asclepias syriaca)

Česta je na narušenim staništima koja su pod ljudskim djelovanjem, naročito na mjestima gdje nema prirodnih kompetitora.

Najčešća je u zapuštenim poljima i pašnjacima. U Evropu je unešena u 17. vijeku kao ukrasna biljka

Lokalitet: Bar - nalazi se u šumama na mjestima gde nije direktno izložena suncu.

Zeljasta višegodišnja biljka robustne građe, visine 80-150cm. Ima veoma razgranat I jak korijenov sistem, koji je poput podzemnog stabla. Cvjetovi su skupljeni u velike cvasti, slatkog I lijepog mirisa. . Svi dijelovi biljke imaju mlječni sok koji je toksičan I može izazvati ozbiljne zdravstvene probleme